

Demokraterna lever farligt – krönika i *Hallandsposten* 2008-04-24

Återigen jublar Hillary Clinton efter en klar primärvalsseger i en stor och viktig amerikansk delstat. Enligt expertisen har det sedan länge varit matematiskt-tekniskt omöjligt för henne att bli demokraternas presidentkandidat i höst. Sannolikt är det fortfarande så. Men det blir något konstigt med den här matematiska självklarheten. Hillary Clinton har segrat i nästan alla de stora delstater som demokraterna behöver för att vinna det avgörande slaget i höst, också de där kampen mot republikanerna brukar vara hårdast. Hon är sedan länge inte partiets självklara kandidat, har dåligt med kampanjpenningar, tas inte på allvar av den politiska expertisen och slår ur underläge. Men liksom tidigare i vinter, vinner hon när det verkligen gäller.

Samtidigt fortsätter Barack Obama att följa ett oroande motsatt mönster. Han drar massor med folk till sina möten, har överlägset med pengar och rycker fram i opinionsmätningarna. Men när rösterna räknas, får han inte med sig de väljare som bestämmer sig de sista dagarna och snubblar före mållinjen. I Pennsylvania - där hans självklara anhängare är få - hade det räckt för Obama med en hedersam förlust för att kunna framstå som segrare. Men minus tio procent är inte förtroendeingivande. Framgångsutstrålningen kring Barack Obama börjar blekna. Han utgör inte längre det närmast opolitiska hoppet om en ny amerikansk framtid ovan parti- och rasgränser från valrörelsens början.

Ungdom och högutbildade i storstäderna stöder fortfarande Obama. Men han har allt tydligare blivit en liberal (vänster för amerikaner) och svart kandidat, med den misstro som följer inte minst i vit underklass. Den förstärktes när han – statsvetenskapligt-sociologiskt korrekt men politiskt livsfarligt - karakteriserade eftersatta vitas intresse för vapen och Gud som uttryck för bitterhet över en förlorad utveckling. I utfrågningar och debatter har han hamnat i försvarsställning. Klämd av hårda personangrepp från Hillary Clinton har han tagit till kortsiktig ekonomisk intresseretik, inte minst om frihandel. Men de senaste veckornas valrörelse har också lyft fram de sämsta sidorna hos Hillary Clinton. Hennes negativa kampanj och - likt George W Bush -politiska spel på människors rädsla, gör att de väljare som direkt ogillar henne nu är rekordmånga.

Hillary Clinton kan sina sakfrågor och samlar kvinnor, vanligt folk i ”mellanamerika” och de spansktalande. För de demokratiska politiska proffs som vid sensommarens partikonvent har avgörandet vem som får nomineringen kan det också väga till Clintons fördel att Obamas väljare – sannolikt särskilt de svarta – nu verkar mer villiga att stödja Clinton om hon skulle bli kandidat än tvärtom.

Demokraterna skulle 2008 ha alla chanser efter George W Bushs misslyckande. Deras presidentkandidater har haft ovanlig lyskraft och kvalitet. Väljare har strömmat till primärvalen. Men nu har republikanerna fått fram en starkare kandidat än väntat, samtidigt som demokraterna visar sig oförmögna både att göra sitt val och att hålla sams inför det slutliga avgörandet.

ANDERS MELLBOURN

Adjungerad professor i politik och journalistik vid Högskolan i Halmstad

